

**Oponentský posudek diplomové práce Barbary Drahoňovské
„Psychologické aspekty vztahů na dálku“
Univerzita Karlova v Praze. Filozofická fakulta. Praha 2010.**

Autorka ve své práci zpracovává problematiku vztahů realizovaných na dálku, tedy vztahů manželských i nesezdaných párů, které se musely nebo aktuálně musí vyrovnávat s dlouhodobým (řádově minimálně několikaměsíčním) odloučením.

V teoretické části práce vychází autorka zdrojově z velmi bohatého přehledu zejména zahraničních studií. Text je zde rozdělen do dvou stěžejních tematických okruhů s dílčím závěrečným shrnutím. První z nich se zaměřuje na problematiku osobního vztahu a intimity. Autorka nabízí rovněž přehledný výkladový rámec s podrobnější charakteristikou tří teoretických přístupů (evolučně psychologický přístup, teorie attachmentu, teorie vzájemné závislosti). Nevyhýbá se přitom ani problematice metod měření blízkosti vztahu a intimity.

Druhý tematický okruh postihuje oblast vztahů na dálku. Autorka vymezuje v kontextu literárních pramenů vztahy na dálku a to jak tzv. „romantické“ vztahy tak i manželství na dálku. Zaměřuje se přitom na otázku specifických stresorů takovýchto životních období. Práce tak postihuje faktor vzdálenosti partnerů, závazku vztahu, míry nejistoty, specifík vzájemného vnímání a komunikace, proměny sdíleného vztahu ve vztah na dálku a naopak. Okrajově jsou také zmíněny konkrétní zkušenosti s podpůrnými skupinami a specifickými workshopy ze zahraničí. Celá tato část práce je charakterizována přínosnou mírou vnitřního propojení a interaktivity diplomové práce, kdy autorka dokresluje teoretická zjištění výroky respondentů, s nimiž sama pracovala.

Empirická část práce pak logicky navazuje na předchozí text. Autorka na základě mnoha hodin strávených rozhovory a jejich zpracováním, kódováním a analýzou směřuje k identifikaci faktorů, které zkušenost vztahu na dálku u jednotlivých respondentů mohou významněji ovlivňovat.

Práce přitom přehledně charakterizuje a dokumentuje použité metody, jejichž těžiště spočívá v kvalitativním výzkumném designu s akcentem na narativní charakteristiky. Autorka pracuje s intimní rovinou prožívání vztahu, proto rovněž oceňují citlivou práci s etickými aspekty výzkumu, včetně formulace informovaného souhlasu v přílohách. Soubor respondentů je poměrně různorodý, jak co do věku i formy soužití respondentů (zastoupeny jsou sezdané i nesezdané, mladší i starší páry, partneři s dětmi i bezdětní). Oceňují ovšem i to, že většina dat je získána od reálných párů se zkušeností vztahu na dálku a umožňuje tedy pohled na situaci ze strany obou partnerů. Drobná nerovnost v charakteristice a akceptaci partnera, který se z domova vzdaluje (kromě dvou případů vždy muž) vcelku dobře reprezentuje stávající realitu naší současné společnosti.

V závěrečné části, která by mohla být velmi užitečným podkladem pro práci v oblasti manželského poradenství, autorka shrnuje proměnné relevantní pro zvládnání zkoumaných vztahů. Diskuse adekvátně postihuje limity daného výzkumu a intervenující proměnné. Uvítala bych, kdyby mohla autorka v rozpravě zmínit zejména podpůrné či preventivní aktivity, které směřují k přetrvání vztahu na dálku tak, jak se ozejmily v souboru tuzemských respondentů.

Celá práce je řádně doložena velmi bohatou literaturou, jejíž těžiště spočívá zejména v zahraničních zdrojích a výzkumech. Text charakterizuje precizní metodologie a uspořádanost, která nebývá vždy pravidlem. Autorka odůvodňuje i použitou citační normu, seznamuje detailně s dílčími úpravami přepisu rozhovorů, dokládá seznam v této tématické oblasti užívaných zkratk a pojmů v úvodu práce atp.

Závěrem plně doporučuji, aby se předložená diplomová práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK.

Praha 5.5.2010

PhDr. Iva Štětovská, Ph.D.